

Taxa för lokaltrafiken 2024

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar anta lokaltrafiktaxa för 2024 enligt nedan

Taxa lokaltrafiken 2024, kr inklusive moms						
	Enkelresa	10-kort	20-kort	40-kort	Periodkort 180 dagar (halvårskort)	Periodkort 360 dagar (helårskort)
Barn 0-7 år i målsmans sällskap	Gratis					
Skolungdom 7-19 år	12	108	192	300	450	600
Pensionär 65+	12	108	192	300	450	600
Vuxna	24	216	384	600	900	1 200

Reservation

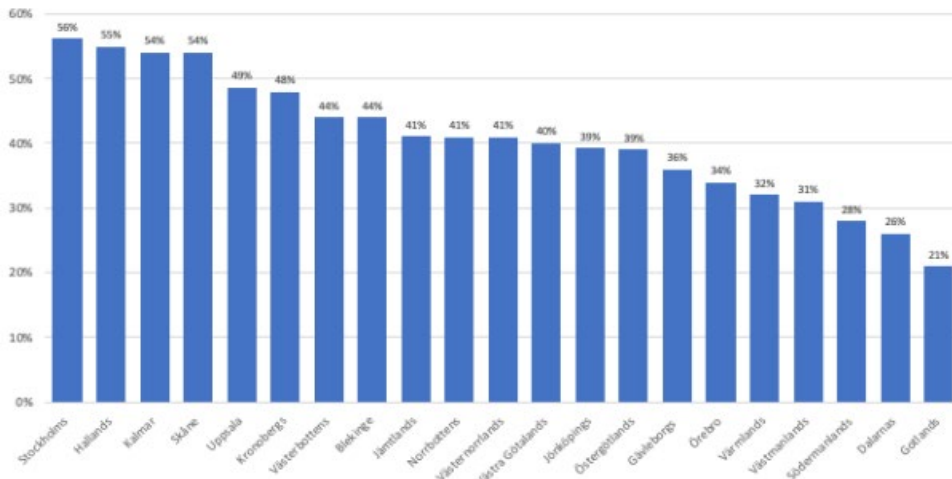
Carl Otto Gählman (FIK), Jan Johansson (M), Kristina Karlsson (SD), Robert Sandström (SD), Jan-Ove Andersson (SD) och Gunnar Isaksson (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Carl Otto Gählmans förslag.

Beskrivning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden meddelar den 26 september 2023, § 136, att i underlag lokaltrafik taxa 2024 finns en redovisning över lokaltrafikens förutsättningar. Redovisningens syfte är att ge ett underlag till den politiska organisationen i Kalix om förutsättningar och utmaningar inom området inför taxesättningar.

Kalix kommuns intäkter 2022 motsvarar cirka 500 tkr för lokaltrafiken. Kostnadsberäkningen för 2024 motsvarar 10 500 tkr vilket med nuvarande intäkter skulle medföra en kostnadstäckningsgrad på 5 % och ett budgetunderskott på 1 500 tkr. För att få en bättre bild av vad detta betyder mot omvärlden finns jämförelser med hur det ser ut över länen i Sverige i nedanstående tabell.

Kostnadstäckningsgrad (%) allmän kollektivtrafik per län 2019 Källa: Trafikanalys

Kostnadstäckningsgraden visar ovan att Stockholm täcker 56 % av sina kostnader för trafiken med biljettintäkter vilket gör att behovet att skattefinansiera trafiken uppgår till 44 %. Norrlandslänen ligger relativt nära varandra med kostnadstäckningsgrader mellan 41 % och 44 %.

Orsakerna till att Kalix kommun avviker så kraftigt beror förstås på flera faktorer. Dels har det linjenät och tidtabeller som funnits inte varit attraktiva nog för att locka nya resenärer. Dels har taxan varit väldigt låg jämfört med omgivningen vilket resulterat i små intäkter. Ett flertal studier har också genomförts gällande avgiftsfri kollektivtrafik.

Kommunfullmäktige

Exempelvis har Sveriges nationella centrum för forskning och utbildning om kollektivtrafik, K2, en välkänd forskningsrapport där man konstaterar att avgiftsfri kollektivtrafik är inget mirakelmedel för att minska bilresor.

Däremot att under kortare perioder och kampanjer erbjuda gratis lokaltrafik är redan nu mobilitetsåtgärder som genomförs, för att locka nya resenärer. För närvarande pågår exempelvis ett projekt med 20 testresenärer som blivit utlottade att prova på lokaltrafiken med ett gratis busskort under en period.

En annan aspekt i detta sammanhang är att en nolntaxa på lokaltrafiken ytterligare skulle öka skillnaden på kostnaden för boende i byar som inte har möjlighet till lokaltrafik utan måste använda Länstrafiken och den taxa som gäller där.

I stället bör man, vilket det pågår projekt om i Norrbotten, sträva efter gemensam taxesättning och möjligheter till att på samma kort kunna nyttja såväl Länstrafik, persontåg som kommunernas lokaltrafik i likhet med andra områden i Sverige, allt för att göra det enkelt för resenärerna.

Det som behövs i grunden för att öka resenärer är ett i grunden väl fungerande kollektivtrafiksystem, vilket rapporten också anger. Med den omläggning av lokaltrafiken som Kalix kommun genomfört 2023 finns nu bättre förutsättningar för ett mer fungerande system. Förvaltningen bedömer att en ökad taxa på den nivå som föreslås därför inte skulle avskräcka nya resenärer eller befintliga då den redan ligger på så låga nivåer. Däremot ser förvaltningen att en taxehöjning ska göras försiktigt och successivt för att fortsatt stimulera resandet. En anpassad taxa skapar också möjligheter att utveckla lokaltrafiken långsiktigt både vad gäller linjenät och turer. På sikt bör Kalix närma sig Norrbottens genomsnitt och använda intäkterna till att förbättra och utveckla linjenät och tidtabeller. Under 2022 var intäkten cirka 6 kr/resa. Försäljningen var till 70 % enkelresor eller reskassa. Resterande 30 % periodkort för halvår eller helår. Ungdom (7-19 år) stod för 49 % av resorna, vuxna för 42 % av resorna medan pensionärer stod för 9 % av resorna.

En försiktig justering kan vara att uppnå en kostnadstäckning på 10 % mot dagens 5 % under 2024. Detta skulle medföra att det beräknade underskottet för 2024 minskar till 1 000 tkr.

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag för att uppnå detta är att enkelresans pris justeras med 20 % till 24 kr och att 10-kort, 20-kort respektive 40-kort som införs justeras med en rabatt motsvarande antalet resor (10 % för 10-kort, 20 % för 20-kort, 40 % för 40-kort).

Detta för att premiера fler resor och skapa intresse för regelbundenhet. Periodkort för halvår och helår hålls fortsatt på en attraktiv nivå och justeras motsvarande enkelpriset.

Förslaget till taxa för lokaltrafiken 2024 ser därför ut enligt följande

Kommunfullmäktige

Taxa lokaltrafiken 2024, kr inklusive moms						
	Enkelresa	10-kort	20-kort	40-kort	Periodkort 180 dagar (halvårskort)	Periodkort 360 dagar (helårskort)
Barn 0-7 år i målsmans sällskap	Gratis					
Skolungdom 7-19 år	12	108	192	300	450	600
Pensionär 65+	12	108	192	300	450	600
Vuxna	24	216	384	600	900	1 200

Jämställdhetsanalys

Beslutet berör både män och kvinnor, pojkar och flickor. Kvinnor åker mer kollektivt än män sett på statistik över landet. 30 procent av kvinnorna och 23 procent av männen reser kollektivt. (Källa: Kollektivtrafikbarometern).

Förslag på sammanträdet

Sven Nordlund (MP): Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Carl Otto Gählman (FIK): Inrätta fri kollektivtrafik i Kalix under ett års tid. (2024)

Beslutsgång

Ordförande ställer Sven Nordlunds (MP) och Carl Otto Gählmans (FIK) skilda förslag för röstning och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt Sven Nordlunds förslag.

Beslutsunderlag

Underlag lokaltrafik taxa 2024.

Samhällsbyggnadsnämndens protokoll § 136/23.

Kommunstyrelsens protokoll § 203/23.

Protokollsutdrag skickas till

Samhällsbyggnadsnämnden

Författningssamlingen